



Uunga siunnersuut: Isumaginnittooqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 12. november 2001-imeersup allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx af xx. xxx 2017-imeersoq

(Isumaginninnermut, Ilaqtariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakker-suisoq)

SIUMUP tunngaviusumik suliinarnermini isumaa tassaavoq, Nunarput tunngavilerneqassasoq innuttaasut atorfissaqartitaat piumasaallu naapertorlugit inuiaqatigiinni atukkat oqinneruleqquullugit, tamannani isumaqaratta pingaartuusoq. Taamaattumik aamma pingaaruteqarpoq pisortatigoortumik suliassat sapinngisamik ingerlanneqassammata, innuttaasut paasisinnaasaannik, suliassallu inernilerneqarnerat sapinngisamik innuttaasut atugassarititaannut naapertuuttumik ilisimasalimmik ingerlanneqaqqullugit tamatumani lu aamma inatsisitigut isumannaatsuuneq sissuerlugu.

Naalakkersuisut inatsisisamik siunnersuuteqarnerminni siunertaat qulaaniit isigalugu tassaavoq suliat annertunerusumik pitsaassusilimmik naammassineqarnissaat aammalu inunnik isumaginninnerup iluani naammagittaalliuutit inatsisitigut isumannaatsuunissaat anguniarneqarluni, tamatumani lu aamma ilanggullugu suliap suliarineqarnerani piffisatigut atuinerup sivikillisarnissaa anguniarlugu. Naalakkersuisut immikkut oqaaseqarnerminni aamma allapput suliassap piffisatigut sivisusarneranut patsisaaqataasut ilagigaat Inunnik Isumaginninnermut Maalaaruteqartarfiup suliassamik pineqartumik kommuniniit tigusiniartarnerat assut piloornartarsimasoq, kommunit tassaa-mata inunnik isumaginninnerup iluani siullertut aalajangiisartut.

Kommunini amerlanerni suliassat kalaallisut oqaatsivut qitiutillugit suliarineqartarput, imatut paa-sillugu, sullitat oqaloqatiginerini oqaatsivut atorneqartarmata aammalu suliassap suliarinerani allattukkat kalaallisut oqaatsivut qitiutillugit suliarineqartarmata.

Tamanna pissutaalluni SIUMUMIIT equmiigivarput inatsisisamut siunnersuutip aamma ilagim-magu Maalaaruteqartarfiup ilaasortai tallimaasut ikilisarneqassasut pingasuinnannngortinneqarniar-lutik, taamatuttaaq siulittaasoq tamakkiisumik atorfeqaatigaluni maalaartarnermut pisortaatigissa-soq, inatsisilerituutut kandidatitut ilinniarsimasuusalluni. Ilaasortat sinneri marluusunut piumasarineqarpoq aappaq inatsisilerituujussasoq inunnik isumaginninnikkut misilittagartuuujulluni.

SIUMUMIIT tamanna akuersaaruminaatsipparput, imatut inerneqariissammat atorfiit marluusut pinngitsooratik danskinit juristinit inuttalerneqartariaqassasut. Maani Nunatsinni inatsisilerituutut ilinniarsinnaaneq suli periarfissaqanngilaq, tassungalu tapitaruullugu inatsisilerituunik assut ami-gaateqarluta.

Naalakkersuisut apererusunnarput aasarmanna tusarniaaneq qanoq innikkut pisimanersoq? Tassami Kommuneqarfik Sermersooq kisimi kommuninit tusarniaanermut akissuteqarsimavoq,

taamatuttaaq sunamitaava peqquaava KANUKOKA'p tusarniaanermut akissuteqarsimanninger?

Ilumut Naalakkersuisut isumaqarnerput Inatsisisatut siunnersuut eqqarsarluaqqaarluni siunner-suutaasoq? Soorlu tamatta ilisimagipput kommunini meeqqanut sullissineq ima erloqinartorsior-flutigivoq iliuusissatut pilersaaruteqannngitsorpassuullutik – takorlooriartigumi angajoqqaat 300-ut meeqqatik angerlartinniarlugit maalaaruteqartfimmuit saaffiginnissagaluarpati iliuusissamik pilersaaruteqartoqannginneralu tunngavigalugu meeqqaminik angerlartitsiniarlutik, kommunillu sap. ak. sisamat ingerlanerani taamaallaat suliat 10 akissuteqarfingisinhaappagit, taava inatsisisatut siunnersuummi maalaaruteqartoq kommunit akissuteqarsimanngippata, iluaquserlugu maalaaru-teqartarfik aalajangiisussaammat taava meeqqat 290-it angerlartinneqassappat?

Aamma assersuutigineqarsinnaavoq siusinaartumik pensionisiaqalerniarluni qinnuteqartoq, tassani najugarisami pissutsit aallaavigalugit tamakkiisumik pensionisiaqalertitsisinnaaneq periarfissaavoq, taannalu inatsisileritoq qanoq ililluni qulakkeerneqassava najukkami pissutsit qanoq innerannik? Taava aalajangiinissamut tunngavissaqarnerpoq?

Aamma tamakkununnga assersuutigineqarsinnaasumik Isumaginninnermut maalaaruteqartarfik apeqqutilliivoq.

Iluatsillugu paaserusunnarpooq Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqartut immikkut maalaartarfissamik pilersitsisoqarniarnera qanoq ingerlanersoq, aningaasallu immikkut illikartinneqarsimamut pilersaarutit naapertorlugit atorneqarnersut?

Naalakkersuisut tunngavilersuutiminni allapput suliassat sivisualaamik suliarineqartarnerannut pat-sisaasoq tassaasoq, kommuninit piloortarnerat. Kommunit suliaasa kalaallisuinnaq oqaaser-talerlugit nassiunneqarsinnaappat?

Namminersorlutik Oqartussat Inunnik Isumaginninnermut Departementia Nakkutilliisartussanik pilersitsisareermata paasinarsivoq kommunit inunnik isumaginninnermut inatsisit naapertorlugit suliassat suliarisinnaasimannngikkaat, aammalu atorfekartut ilaasa suliassanik 120-nik sinnilinnik suliaqartarsimasut. Paasissutissat taamaattut kisiisaluunniit najoqqutaralugit ilumut Naalakkersuisut isumaqarpat danskit inatsisilerituuinit atorfinititsineq iluarsiissutitut naammattoq, naak Nunatsinni pissutsit annertunerusumik ilisimasaqarfinginngikkaat, aammalu maalaarutitut suliassaani piffissamik atuinermi annikilliliisinnaasut?

Kiap isumagissavaa suliassat kommuniniit Inunnik Isumaginninnermut Maalaaruteqartarfimmuit nassiunnessaat? Kiap suliassami pineqartumi paasissutissat atortullu kalaallisuuunngortinnissaat akisussaaffigissavaa? Kiap isumagissavaa danskit inatsisilerituuisa Nunatsinnut pissutsinut paasi-tillugit ilisimasaqalernissaat? Inunnik isumaginninnikkut inatsisit amerlasuutigut imatut sananeqaa-teqarput, allaat iliuusissatut pilersaarummik sanasoqalerniartillugu sullitatta inuunermini atugarisaat ilisimaneqartariaqarput – tamakkalu soorunami Nunatta suatungaani najugaqarnerput apeqqutaa-iluni nikingasarsinnaapput.

Siunnersuummut uunga taarsiullugu ajunnginnerussagaluarpoq Naalakkersuisut kommunini suliassasut Maalaaruteqartarfimmuit sukkanerusumik apuussinnaanissaat.

Periarfissaasinjaannginnerluni Maalaaruteqartarfiup ataani sulisoqassappat, kommuninukarsin-naasunik qulakkeerumallugu suliassasut ilumut nassiunneqassasut, tamannalu suliassatut isiga-

lugu pisariaqartinneqassappat, taava inatsisit sorliit allannguuteqartariaqarpat? Taamaaliorniaruttalu qanoq amerlatigisunik sulisoqarlatalu suliassaqarfik aningaasaliiffigisariaqassava? II.il.

SIUMUT isumaqarpoq inatsisitigut allannguisoqartariaqalersoq, kisianni tassa tamatumani pisari-aqarluinnassaaq allannguutissatut siunnersuutaasut inuiaqatigiinnut naleqqussarneqarnissaat aammalu atorfissaqartinneqarnera najoqqutaralugu naleqqussarsimassasoq. Atorfinnik nutaanik pilersitsisariaqanngilagut danskit inatsisilerituunit taamaallaat atorfinitssisinnaaassagutta, SIUMUT isumaqarpoq Inunnik isumaginninnermi siunnersorti juridisk sagsbehandleritut ilinniaqqissimasunik pissarsioraanni pitsaanerussasoq

Oqaaserineqartut tunngavigalugit SIUMUP siunnersuut taama isikkoqartillugu akueriuminaatsippaa, illuatungaatigullu Naalakkersuisut kajumissaarumavai nalunaajaammik suliaqartitsissasut, tassanilu takutinnejassasoq, Kommunini suliassaasartut qanoq ilillugit isumannaannerpaamik torrallataanerpaamillu ajornanningerpaamillu tunniussinnaasasaneraat, taamatuttaaq nassuaatigineqassasoq qanoq ililluni isumaginninnermut siunnersorti inatsisilerituutut allaffissornikkut sullisisinnaasutut ilinniarsimasoq Maalaaruteqartarfimmi pisortaasinnaanersoq.

SIUMUP Siunnersuut ataatsimiitaliamut susasaqartumut aappassaaneerneqannginnerani suliari-neqaqqaarnissaa inassutigaa.

Martha Lund Olsen

Siumut